

Zala 1910.11.29. 1. oldal, alul

Verhás Sándor.

Írta: Halis István.

Csöndbiztossága idejében rengeteg tapasztalatot gyűjtött. Amellett olvasgatni is szeretett, sőt még régészettel is foglalkozott.

Többi tudományát pedig alig lehetne felsorolni.

Nem volt olyan régi írás, melyet el ne tudott volna olvasni. Ismert mindenkit a vármegyén.

Emellett mesterségekhez is értett. Sőt gyógyítani is tudott.

A *sárgaság* ellen biztos gyógyszere volt. Talán valami tudós pásztor hagyta rá ezt a tudományt. Kőrózsából meg foghagymából készített valami kotyvadékat, mely egy-kettőre kihajtotta az emberből a sárgaságot.

Nem volt az az elátkozott időjós *tyúkszem*, melyet pár nap alatt el nem tudott pusztítani saját készítésű flastromával.

A székesfejérvári kiállításon kitüntetést nyert olyan magaszötte *zsákért*, melynek sehol se volt varrása.

Aztán, vagy harminc év előtt, csinált olyan *suvikszot*, hogy egyszeri használat után félesztendeig úgy ragyogott a csizma, mint Salamon kobája(?).

A csöndbiztosi állást oda kellett hagyni egy jobb hivatalért. Ugyanis beütött a közigazgatás államosítása. Az 1869. év végén a megyei tisztviselők java részben állami hivatalba léptek.

Verhást írónoknak nevezték ki Kanizsára.

Eleinte jól érezte magát. A hivatalnoktársak barátságosak voltak egymáshoz is meg a felekhez is.

Pár év múlva azonban minden megváltozott. A hivatalnokokba beleütött a civilizáció. Akinek száz forinttal több volt a fizetése, az különb embernek tartotta magát. Ehhez járult, hogy a bajos emberek hízelegtek nekik, s lassanként mindenkitől megkövetelték a hízelgést.

Verhás hamarjában megundorodott az új hivataltól.

Pedig mi volt az akkori pöffeszkedés a maihoz?

Most a legtöbb felebbvaló kizárólag arra fordítja arasznyi élete minden munkáját, hogy tekintélyérnek úgynevezett megóvásáért torzsalkodik, a talpnyalókat pedig nemérdemelt jutalomban részesíti.

„Bizony a mi főnöki munkánk nem más, mint finomabb hóhér mesterség!” mondta egy budapesti magas rangú tisztviselő, kivel néhány év előtt Keszthelyen találkoztam. Bizony egy humánus gondolkozású főnöknek vigyáznia kell, hogy az igát ne súlyosítsa fölöslegesen.

Verhás hivataloskodása idején még tűrhető volt az állapot. Csakhogy Verhás érzékeny lelke nem tudta kiállani. Vagy nyolc évi szolgálat után leköszönt. Még azt az időt sem várta be, míg nyugdíjat kapott volna. Tűrhetetlen volt a rettenetes romlott levegő, mely a hivatal szobákat eltöltötte. Elmenekült a sekélyes lelketű felebbvalók üldözése elől.

Verhás Sándor! Hiszen te ismerted a természetet! Hogyan kívánhattad, hogy a giliszta ne turkáljon a sárban, hanem röpjön mint a madár?

Denikre Verhásnak nézni kellett valami után, miből megélhessen.

– „Egyetlenegy üveges van Kanizsán, pedig ekkora városban megélhet kettő is!” Mondotta Verhás, és a kapott végkielégítésen vett egy kis darab gyémántot, mellyel üveget lehetett metszeni.

Üveges lett.

Elméletileg igaza volt Verhásnak. Meg lehetett volna élni a mesterségből. Csakhogy olyan kevés ablakot törtek be Kanizsán, hogy özvegy Lublitzné maga sem tudott megélni belőle.

Verhásnak abban kellett hagyni a mesterséget, mert nem akadt munka. A gyémántot el kellett adni, hogy kenyeret vehessen.

Pedig, ha várni tudott volna 1905-ig, hát egyszeriben meggazdagodott volna. Mert akkor szeptember végén olyan jégeső esett, hogy Kanizsán összetört az ablakok háromnegyed része. Csak a városi tanácsnak közel ötezer üveget kellett megcsináltatni.

Verhást egyre erősebben nyomta a sors. Más ember milliomos lett volna tizedrész tudással.

Verhás pedig nem tudta, vagy nem is akarta értékesíteni tudományát.

Sőt amikor már koldus volt, kezdetben akkor is vonakodva fogadott el néhány hatos díjat azoktól, kiket meggyógyított. Később azonban már rákényszerítette a nyomorúság, hogy pénzért árulja tyúkszemirtó szerét. Bizony jól esett, ha a honoráriumból bevásárolhatott egy kevés illatos tobákot. Hát még, ha maradt néhány féllér, hogy egy „fertályt” is meg lehetett inni! Ilyenkor beült valamelyik vendéglőbe, és boldogan mesélgetett vidám történeteket. Úgy segítettek rajta, hogy litográfusnak alkalmazták a városházánál, – rendőri fizetés mellett. Később pedig végrehajtói becsüs lett.

Öregségére abból is kiesett. Akkor aztán mindenféléhez kapkodott, hogy élhessen. A vallását is megváltoztatta: kálvinista lett és egy darabig a református gyülekezet házában mint házmester fungált. Már pedig ahol szegény az eklézsia, ott milyen szegény lehet a házmester?

De hát az irgalmatlan sors elül hiában bujkál a gyarló ember.

Verhás kikopott a házmesterségből is. Aztán az a reménysége sem vált be, hogy a Pécssett indított másfélszáz ezer forintos perét Tuboly Viktor megnyerte volna. Koldus lett egészen.

Már nem jutott bajuszpedrőre sem. Vastag bajusza és szemöldöke gondozás nélkül maradt. Mert a szemöldöke olyan bozontos volt, hogy beillett bajusznak is. Azt is bajuszpedrővel kellett rendben tartani.

Verhás Sándor! Tudom, hogy könnyű volt meghalnod, s hogy szabad lelked megtalálta az istenség útját, melyet giliszták(?) sohasem fognak megtalálni. (Vége.)